

Přednáška č.4

Vstup na zahraniční trhy

Zahraniční výroba

neexportní zaměření na cizí trhy – výroba v cizí zemi (vyšší rizika i kontrola)

Zaměření: - **Defenzivní = obranné.** Firma je do zahraniční výroby donucena. (legislativa, konkurence, patriotismus)

- **Ofenzivní = útočné.** Na výhledově výnosné trhy se snaží dostat dříve než konkurence (hledání příležitostí)

Motivy internacionalizace pro výrobu v zahraničí:

1. Zpřístupnit odbytové trhy - legislativa, patriotismus
2. Nespokojenost se zastoupením v dané zemi – chyby v distribučním kanále
3. Odbornost lidských zdrojů – schopní, vzdělaní za nižší mzdu
4. Větší možnost zisku – kapacita trhu
5. K dispozici volné výrobní kapacity (lidské zdroje, kapitál)
6. Diverzifikace rizika – přenesení výroby na více destinací

I. Plná výroba – náhrada exportu

Uvedení v činnost všechny **organizační jednotky** (Vývoj, výzkum, nákup, prodej, kontroling, výroba, skladování, logistika, vlastní top management).

Kdy: Je-li podnik úspěšný při exportu, a existuje předpoklad úspěchu i do budoucna

Výhody

- ❖ Tržní kontrola – lepší ze země výroby, než ze zahraničí
- ❖ Zabezpečení obchodní značky v dané oblasti
- ❖ Legislativní výhody – podpora investorů
- ❖ Lepší image v cílové zemi
- ❖ K dispozici – pracovní síly, suroviny, technologie

= V dlouhodobém horizontu snížení nákladů

Nevýhody

- ❖ Legislativa
- ❖ Nestabilita poptávky
- ❖ Nestabilita země
- ❖ Lidský materiál

= V krátkodobém horizontu zvýšení nákladů

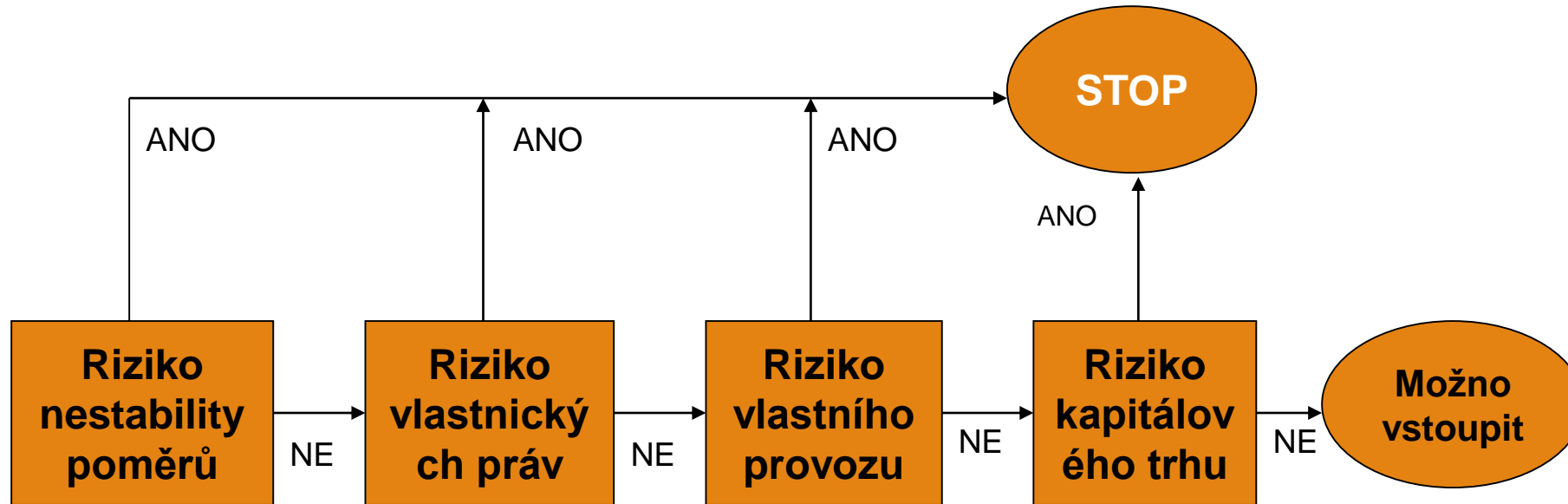
I. Plná výroba

1) Výběr místa

- ❖ **Atmosféra pro cizí investice** - politické aspekty, ekonomická a průmyslová dynamika země, velikost trhu, klimatické podmínky, geografické podmínky, finanční politika, daňové zvýhodnění
- ❖ **Výrobní úvahy podniku** - náklady a dostupnost pracovní síly, náklady a dostupnost manažerů, infrastruktura (dálnice), problém dostupnosti energie, vody a její ceny.
- ❖ **Speciální (marketingové) podmínky** – konkurence, dodavatelé, odběratelé, rozsah výrobního mixu / řady.

I. Plná výroba – rizika

•**riziko nestability poměrů** – revoluce, podvratné akce, vnější agrese, válka

= **teritoriální rizika**

•**riziko vlastnických práv** – hrozba vyvlastnění, znárodnění, vládní zákroky, zabavení majetku, ovlivňování kupních smluv, změny kontraktů

= **tržní rizika**

•**riziko vlastního provozu** – vývozní omezení, požadavek na lokální působení, daňové předpisy, cenová kontrola/omezení, omezení působení cizích pracovníků, pracovní zákony, výskyt stávek

= **komerční, přepravní rizika**

•**riziko kapitálového převodu** – omezení na vývoz dividend, omezení na vývoz zisků, kapitálu, riziko návratnosti investic

= **teritoriální, legislativní rizika**

I. Plná výroba

Majetkový podíl v podniku

1. 100% vlastnictví
2. Majorita
3. Minorita

Možnosti plné výroby:

1. Výstavba závodu na zelené louce (*greenfield* , *brownfield*)
2. Získání stávajícího závodu (*akvizice, fúze*)
3. Spojení s jiným podnikem (*join venture, strategická aliance*)

II. Montáž

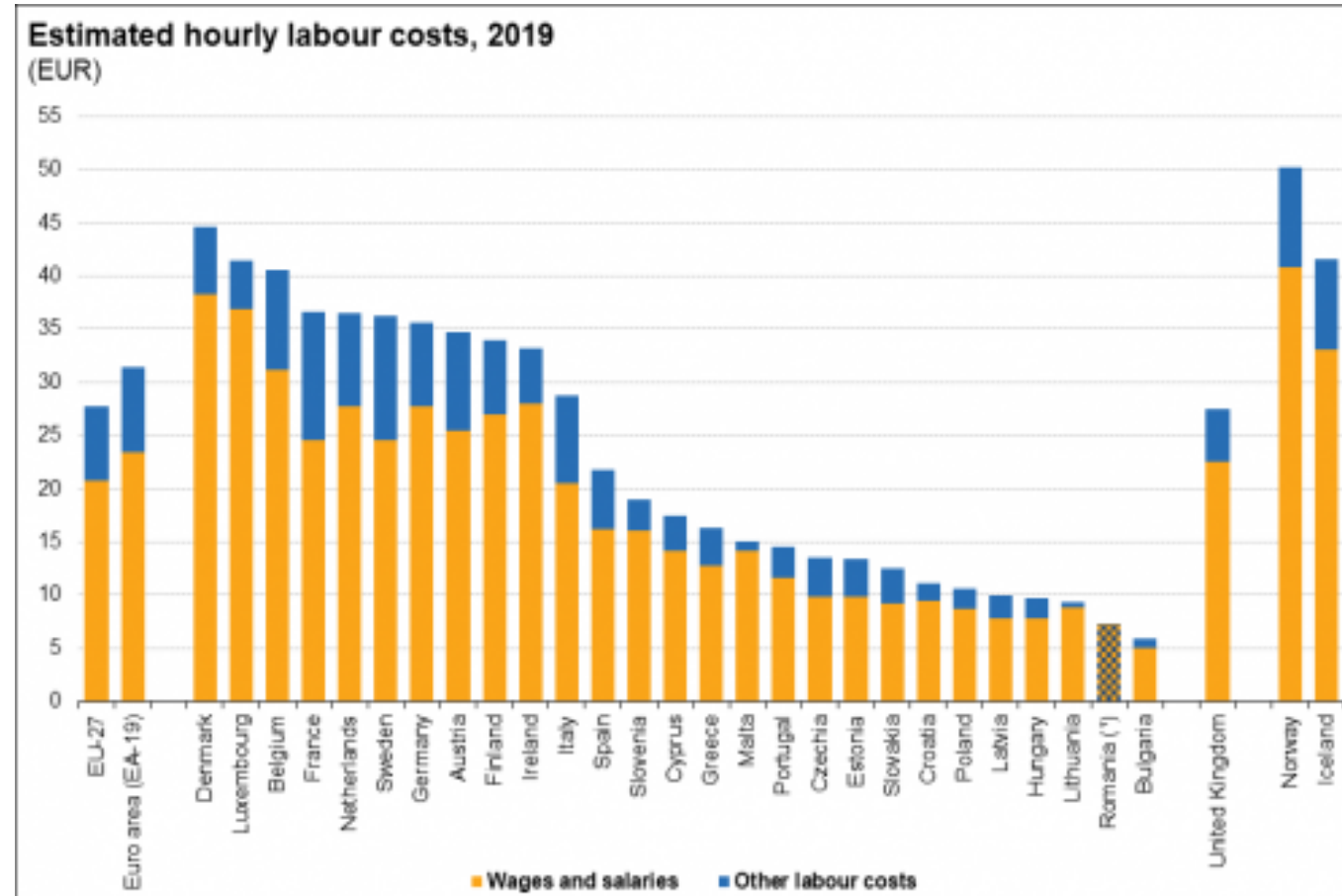
Montáž – kompromis spojující zahraniční působení a domácí zajištění.
Příklad: Škoda-auto (Indie, Čína, Slovensko)

Typy

- ❖ Úplná montáž – kompletní výrobek do prodeje B2C
- ❖ Montáž polotovarů – částečná kompletace B2B
- ❖ Částečná výroba – přechod k plné výrobě

Důvody

- ❖ Lidské zdroje – cena práce, kvalifikace
- ❖ Stát s vysokou poptávkou – tvorba image
- ❖ Levnější přeprava polotovarů , než kompletních výrobků

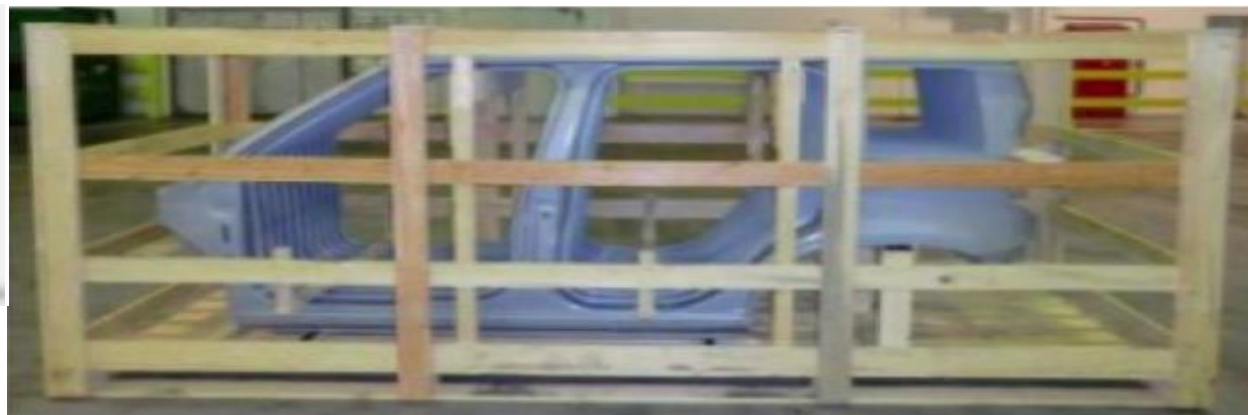
Stupně rozložitelnosti vozidel pro vývozní operace

Důvodem: finanční strategie, díky které je možné snížit náklady na export vozu, strategické obsazení trhu, nebo to mohou být i politické důvody vlády.

FBU „Fully Built-UP“	Kompletně smontovaný vůz	
CKD „Complete Knock Down“	Výlisky a svařence podskupin karoserie, všechny montážní díly včetně motoru, převodovka, zadní náprava a provozní kapaliny	
SKD „Semi Knock Down“	Vypravená karoserie, hnací agregát, podvozkové díly, výfukové potrubí, drobné montážní díly, provozní kapaliny	
MKD „Medium Knock Down“	Lakovaná karoserie, všechny montážní díly včetně motoru, převodovka, zadní náprava, kapaliny	

Škodovka vozí do továrny v indickém Aurangábádu auta ve středním stupni rozložení, takzvaném MKD (medium knocked-down), který se skládá z lakované karoserie a montážních dílů. Zatímco v roce 2000 se do jednoho kontejneru vešly dvě karoserie, v roce 2006 už byly tři a nyní se do kontejneru podařilo „nacpat“ dokonce čtyři.

1. FDU
2. CKD
3. SKD
4. MKD

Druhy přeprav v mezinárodním obchodě

Volba přepravy je ovlivněna: charakterem zboží, způsobem balení a samotnou povahou zboží, vybaveností dopravců, či klimatickými podmínkami a přepravní vzdáleností.

1. Železniční přeprava - často **státní podniky**, ovlivňuje ceny, které jsou kvůli tomu **monopolní a podléhající cenové regulaci**. Přepravují se **vozové zásilky, kontejnery** a **kusová přeprava** regulována pouze dle své váhy či objemu. Řeší: Úmluva o mezinárodní železniční dopravě, COTIF, pro EU. (CIM, železniční nákladní list) **Ekologické, pomalé.**

2. Silniční přeprava - nejrychleji se **rozvíjející dopravu**, problematická kvůli **dopadům na životní prostředí, dopravními nehodami, nebo snížení průchodnosti silnic či dálnic**. Naopak se jedná o jednu z **“nejjednodušších”** přeprav s vysokou mobilitou a rychlostí. (Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě tzv. “CMR”)

Druhy přeprav v mezinárodním obchodě

---

3. Letecká přeprava – pro **specifické zásilky**, např. přepravu živých zvířat, potravin s kratším dobou spotřeby, léků, či **vzácnějších předmětů** starožitného charakteru anebo např. **náhradních dílů**. Nevýhoda v podobě **vysokých nákladů** na přepravu. Naopak **rychlost, spolehlivost a bezpečnost** přepravou s nejméně nehodami vůbec. (letecký nákladní list se zkratkou AWB, který potvrzuje uzavření smlouvy a převzetí zásilky)

4. Námořní přeprava – hlavně pro ostrovní státy a **přímořské regiony** (námořní), vnitrozemská **lodní doprava (řiční)**. Výhodou je **spolehlivost, bezpečnost** díky velmi přísným pravidlům, která mají nastavené evropské orgány. Dle přepravovaného nákladu lze rozdělit: **přepravu hromadných substrátů** – bulk carrier, **kusového zboží** – general cargo, nebo **trajekty, tankery, či kontejnerové lodi**. (Konosament - cenný papír užívaný v námořní přepravě, který je obdobou náložního listu. Představuje závazek dopravce vydat náklad převzatý k námořní přepravě. (bill of lading)

Kapitálové vstupy na zahraniční trhy

Nejvyšší stupeň internacionalizace, vhodné pro velké firmy

A) Portfoliové investice - krátkodobé, nestabilní a značně volatilní (kolísavá), maximálně do 30 % hodnoty

B) Přímé zahraniční investice (PZI)

- Založení, získání nebo rozšíření vztahů mezi investorem jedné země a podnikem se sídlem v jiné zemi, minimálně podíl 10 %

Portfoliové investice

Portfoliové investice spočívají v nákupu akcií nebo jiných cenných papírů

- ❖ Krátkodobé investice
- ❖ Nákup akcií nebo cenných papírů, do 30% hodnoty podniku
- ❖ **Není snahou strategicky řídit podnik**

Cíle portfoliové investice

- ❖ Zhodnotit vklad, nikoli převzít podnik
- ❖ Spekulativní motiv
- ❖ Pozitivní dopad nebyl prokázán

Příklad: (Čínské investice) Akvizice, nezvyšující zaměstnanost,

- podíl v bance J&T
- mediální skupině Empresa Media

Přímé zahraniční investice

Definice: **Přímou zahraniční investici** můžeme charakterizovat jako investici, jejímž účelem je **založení, získání nebo rozšíření** trvalých ekonomických vztahů mezi **investorem jedné země a podnikem se sídlem v jiné zemi**.

Většina zemí se snaží **podporovat** příliv zahraničních investic a nabízí zahraničním investorům různé výhody formou **investičních pobídek**.

Přímé zahraniční investice mohou mít formu:

- **kapitálových vkladů** (hmotných a nehmotných investic)
- **formu vnitrofiremních půjček či reinvestovaného zisku**.

Faktory, které ovlivňují rozhodování o přímé zahraniční investici

---

Marketingové faktory

- ❖ Velikost zahraničního trhu, (segmentu)
  - ❖ Růstový potenciál zahraničního trhu,
  - ❖ Snaha o udržení podílu na trhu,
  - ❖ Podporu exportu mateřskou firmou,
  - ❖ Nutnost užšího kontaktu se zákazníky ,
  - ❖ Nespokojenost s dosavadní strategií mezinárodního marketingu,
- Větší ziskovost z investice kapitálu, než alternativní využití kapitálu**

Faktory ovlivňující PZI

Obchodněpolitické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • Změny v obchodních bariérách, (cla, certifikáty, kvantitativní restrikce dovozu) • Preference tuzemských výrobců
Nákladové faktory	<ul style="list-style-type: none"> • Snaha o přiblížení se surovinovým zdrojům, • Kvalifikovaná pracovní síla, • Dostupnost kapitálu/technologií, • Levné suroviny, Levná pracovní síla, • Nízké výrobní a přepravní náklady, • Finanční a další pobídky pro investory, • Celkové nižší náklady
Investiční klima	<ul style="list-style-type: none"> • Pozitivní vztah k zahraničním investorům, • Politická stabilita, • Omezení výše kapitálového vkladu, nemožnost 100% vlastnictví, (join venture) • Omezení v devizové oblasti, • Stabilita zahraniční měny, • Daňový systém, • Znalost místního trhu

Přímé zahraniční investice - formy

- Akvizice
- Fúze
- Investice na zelené louce
- Společné podnikání
- Strategické aliance

Akvizice (takeover)

Akvizice je převzetí fungujícího podniku nebo jeho části na základě **koupě a prodeje**, může mít charakter jak přátelského tak nepřátelského převzetí.

- ❖ **Cílem přátelského** je posílení pozice firmy, využití synergického efektu.
- ❖ **Cílem nepřátelského** může být likvidace konkurence.

❖ Příklad: Raiffeisenbank provedl akvizici společnosti ING a dohodly na exkluzivní spolupráci. Raiffeisenbank má s akvizicí bohaté zkušenosti z minulých projektů - eBanky, retailové části Citibank a Zuno banky.

FÚZE

Příklad: Vznik **Stellantis** – spojení italsko-americké automobilky Fiat Chrysler s francouzskou PSA Group. Název se bude používat pro mateřskou společnost, názvy jednotlivých značek jako Jeep, Fiat a Peugeot a jejich loga se nezmění.

Sloučená firma má být čtvrtým největším výrobcem aut na světě za společnostmi Volkswagen, Toyota a Renault-Nissan.

Společnosti se na fúzi v hodnotě 50 miliard USD (1,2 bilionu Kč) dohodly v prosinci 2019. Dokončena byla prvních čtvrtletí 2021 ([web - Dare Forward](#))

Fúze (merger)

Může mít formu sloučení nebo splynutí.

- **Sloučení** znamená spojení obchodních společností, při kterém zaniká slučovaná společnost **bez likvidace aktiv a pasiv**, protože aktiva i pasiva přecházejí na společnost, se kterou se zanikající společnost slučuje.
- **Splynutím** se rozumí spojení obchodních společností, při kterém splyvající společnosti zanikají a **vzniká nový právní subjekt**.
- **Motivem** pro fúzy je **rozšířit trhy, získat nové zákazníky**.

Příklad: Evropská komise a americká Federální komise pro obchod (FTC) schválily bez podmínek fúzi italského výrobce brýlí **Luxottica** s francouzskou společností **Essilor**. Vznikne tak globální mocnost ve sféře oční optiky v hodnotě 48 miliard eur (zhruba 1,2 bilionu Kč). Luxottica je největším světovým výrobcem brýlí, zatímco Essilor má vedoucí postavení v produkci brýlových čoček.

Podmínky pro fúzi i akvizici

Podmínkou pro fúzi i akvizici je, aby před jejich provedením existovaly **samostatné podniky**.

Horizontální integrace zasahuje do **nové skupiny konečných produktů nebo služeb**. Podnikání je přesouváno nebo rozšiřováno do nových **druhů podnikání**. Je možné pak rozlišit:

- **příbuznou integraci**, kdy jsou podniky v příbuzném oboru
- **nepříbuznou integraci**, kdy dochází ke sdružení podniků rozdílných odvětví. (**finanční a politické důvody nebo rozložení rizika**).

Vertikálně integrovat znamená přesouvat a rozšiřovat podnikání do oblastí, které slouží jako dodavatelské nebo odběratelské pro základní výrobky či služby.

- **Motivem** je upevnění konkurenční pozice na trhu a úspory nákladů v procesech, odstranění závislosti na dodavatelích.

Přehled největších fúzí v historii (v miliardách USD)

Fúzující firmy	Obor	Datum	Částka	Fúzující firmy	Datum	Částka
Vodafone Airtouch + Mannesmann AG	mobilní komunikace	únor 2000	172,2	Google + Motorola Mobylyty	Srpen, 2011	9,8
America Online + Time Warner	Média	leden 2001	112,1	Microsoft + Skype	Květen, 2011	8,5
Pfizer + Warner-Lambert	farmacie	červen 2000	111,8	Johnson & Johnson + Synthes	Duben, 2011	21,3
ABN Amro + Barclays	banky	duben 2007	90,9	Nasdaq OMX a ICE + NYSE Euronext	Duben, 2011	11,3
Glaxo Wellcome + SmithKline Beecham	Farmacie	prosinec 2000	79,6	London Stock Exchange + TMX Group	Únor, 2011	3,12
SBC Communications + Ameritech	tele-komunikace	říjen 2000	76,2			
Bell Atlantic + GTE	tele-komunikace	červen 2000	74,6			
Sanofi-Synthélabo + Aventis	farmacie	duben 2004	67,2			

Investice na zelené louce (greenfield investment)

Jsou nově založené a nově postavené podniky.

Výhody pro hostitelskou zemi:

- Obvykle přinášejí do země více kapitálu
- více nových moderních technologií
- zvyšují konkurenci na trhu
- větším přínosem z hlediska tvorby pracovních míst.

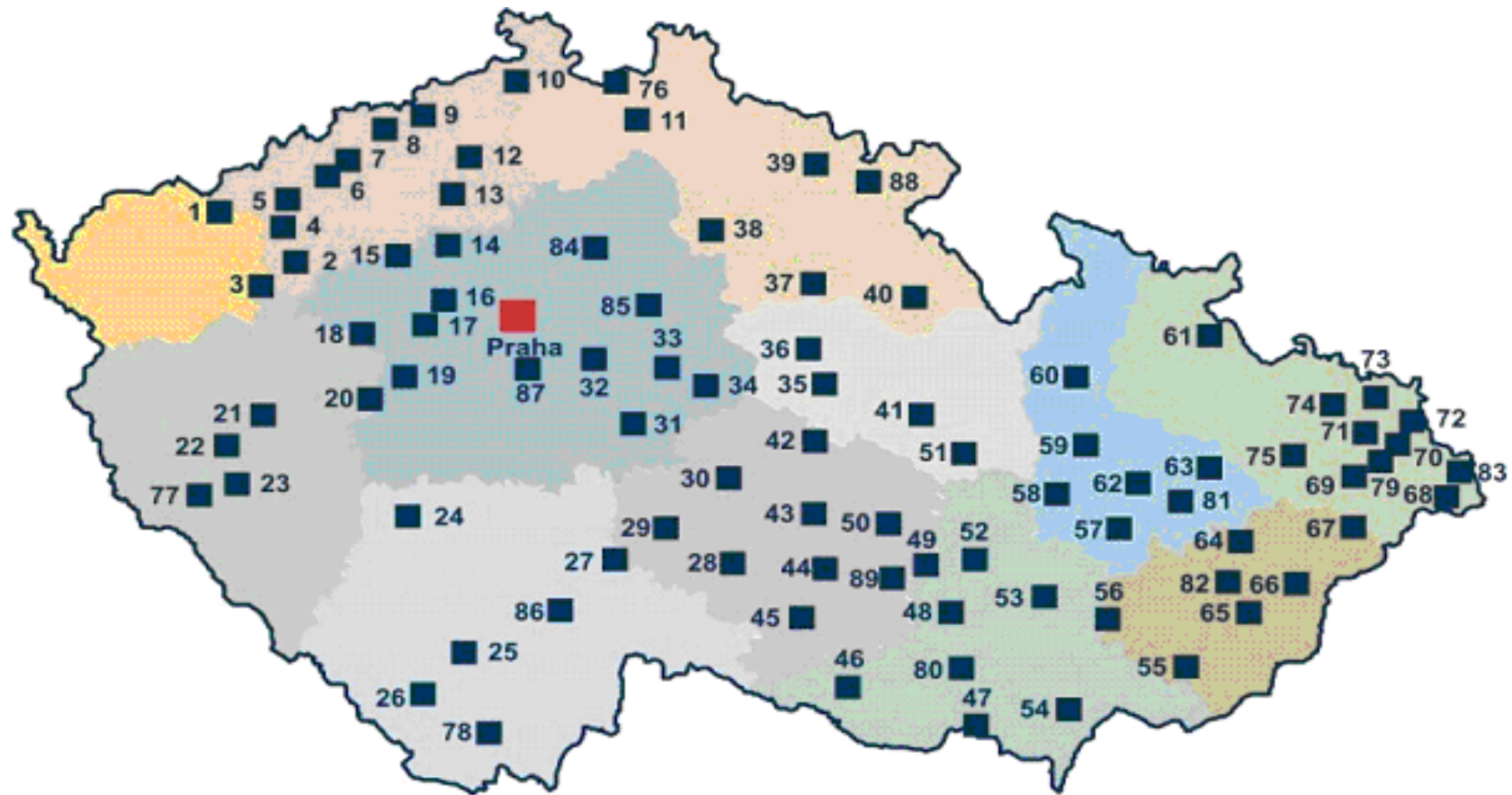
Investice na **hnědé louce (brownfield)**. Změna vlastnické struktury i investice do restrukturalizace.

- Přeměna průmyslových objektů k jinému účelu využití.

Mapa průmyslových zón v ČR

Společné podnikání (joint venture)

Joint venture – domácí podnik spolu s dalším zahraničním podnikem či organizací vytvoří **novou společnou obchodně-právní entitu** (většinou akciovou společností). Cílem je spojit přednosti či zkušenosti obou partnerů

K charakteristickým rysům společného podniku patří:

- ❖ založení společného podniku v souladu s **právním řádem země zřízení** nebo země, ve které má podnik své sídlo
- ❖ společné podniky jsou **právníckými osobami**, vystupují vlastním jménem a nesou za své jednání odpovědnost;
- ❖ **dlouhodobost** vzájemných vztahů;
- ❖ **společné vlastnictví** vložených prostředků, **podílení se na nákladech** týkajících se chodu podniku, podílení se na vytvořeném **zisku, event. ztrátě**;
- ❖ **společné řízení podniku** a možnost kontroly podle výše vkladu.

Příklad: Volkswagen Group and SAIC Motor = SAIC Volkswagen v Číně.(1985) New Delhi: SAIC Motor Corporation, China's largest automaker, sold 6.93 million vehicles in the calendar year 2017. **ŠKODA AUTO celosvětově více než 1,2 milionu**

❖ Výhody

- ❖ Možnosti exportu i pro menší firmy
- ❖ Snižování rizika
- ❖ Legislativní výhody
- ❖ Rychlejší a lepší orientace na zahraničním trhu

Nevýhody

- ❖ Snížení zisku
- ❖ Konflikty mezi partnery

Strategické aliance

Strategické aliance jsou účelová spojení organizací z různých zemí, která umožňují spojení při cestě za úspěchem v podnikání. (široký pojem)

Nejde o spolupráci silné firmy s firmou slabší, popř. firmy z vyspělé země s firmou ze země méně vyspělé.

U strategických aliancí jsou partnery **velké, kapitálově silné** firmy z vyspělých zemí.

Původně byly strategické aliance vytvářeny zejména v odvětvích spojených s **vědecko-technickým pokrokem**, například v automobilovém průmyslu

Typy spolupráce:

- *společný vývoj a výzkum*
- *společná distribuce*
- *spolupráce v obchodu*
- *výrobní smlouvy, výměna výzkumníků*

Formy strategické aliance

- a) **Smluvní forma** – aktéry tohoto vztahu jsou spolupracující partneři. Obsahem bývá **definování práv a povinností**, které se vztahují ke společným aktivitám.
- **neformální** – týká se určité oblasti, která však **nemá strategický význam**.
  - **ústní dohody** – jedná se o neformální formulaci, která je **právně závazná**.
  - **písemné smlouvy** – obvykle se jedná o smlouvy, které svým rámcem **zasahují do řízení společnosti**.
- b) **Prostá smluvně kapitálová forma** v sobě odráží i **kapitálové propojení** mezi podniky.
- c) **Sdružení, konsorcia**. Jedná se o příležitostné sdružení podniků zpravidla za účelem společného zhotovení **určité velké zakázky** nebo jiné účasti v realizaci projektů velkého rozsahu.
- d) **Společné podniky** – jedná se o nově zakládané **právníké společnosti**, kde jsou oba partneři kapitálově angažováni.

Proč se spojovat

Důvody

- ❖ **Silnější vyjednávací pozice** – vyjednávací síla
- ❖ **Snazší expanze na zahraniční trhy** – vzájemná záruka za závazky
- ❖ **Synergie** – výhody plynoucí ze spolupráce, vzájemná pomoc
- ❖ **Snížení nákladů** – podílení se na fixních nákladech (TPCA)
- ❖ **Výzkum a vývoj** – spolupráce při vývoji komplexních produktů

Příklad: Spojení PSA a ToyotaMotor Corporation o založení společného podniku TPCA (Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech) s paritní kapitálovou účastí.

Proč v ČR: strategická poloha uprostřed Evropy, blízkost důležitých trhů, rozvinuté odvětví výroby automobilových dílů, napojení na hlavní dopravní tepny, průmyslová tradice a proinvestiční vládní politika

Kolínské TPCA končí. Místo něj nastupuje TMMCZ. Toyota Motor Manufacturing Czech Republic. Hlavním důvodem tohoto kroku je odlišná strategie obou partnerů v oblasti minivozů. Zatímco Toyota s miniauty ve svém portfoliu nadále počítá, a to i se spalovacím motorem pod kapotou, Skupina PSA do budoucna zvažuje cestu elektrického [mikromobilu Ami](#).

Proč se spojovat

Výhody

- ❖ **Nárůst finančních zdrojů** – více partnerů, více firem
- ❖ **Výměna technologií** – nemusí nakupovat a vyvíjet
- ❖ **Přístup k surovinám** – díky spolupráci
- ❖ **Vyšší rychlost návratu investic** – zvýšené využití vyr. kapacit
- ❖ **Snižování rizika** – více partnerů, více firem
- ❖ **Zvyšování výrobních dávek**

Specializace, racionalizace – kdo umí lépe, ať to dělá

Příklad: Společnosti Nissan Motor Co., Ltd., a Mitsubishi Motors Corporation, (MMC) podepsaly rámcovou dohodu o vytvoření rozsáhlé strategické aliance. V návaznosti na vydání akcií MMC převezme Nissan 34% akciový podíl v MMC za částku 237 mld. jenů.

Nová strategická aliance [Renault-Nissan-Mitsubishi](#) dosáhla s **10,6 miliony** prodaných vozidel během roku 2017 na první místo největšího světového výrobce automobilů a předčila tak například automobilky Volkswagen a Toyota.

PROČ: Aliance automobilek Renault-Nissan-Mitsubishi zakládá nový fond v objemu 200 milionů dolarů (4,2 miliardy Kč) pro investice do technologických start-upů. [web](#)

S kým se spojovat

S přímou konkurencí – v jiné lokalitě, jiná cílová skupina

S nepřímou konkurencí – nejsou-li substituty, jsou-li tak v jiné lokalitě

S firmami z blízkého oboru – stejné problémy a komponenty

S firmami mimo obor – spolupráce na výzkumu

Ford s Volkswagenem podepsaly smlouvy o úzké spolupráci. Vzájemně si nezasahují do majetkových nebo manažerských struktur, obě obří automobilky si ale vypomohou v několika zásadních odvětvích.

Ford, Volkswagen Joint Projects Agreement

Alliance to deliver up to a combined 8 Mil Commercial Vehicles; Ford to build a multiyear 600,000 Electric Passenger Vehicles based on VW's MEB

FORD A VOLKSWAGEN PODEPISUJÍ DOHODY O SPOLEČNÝCH PROJEKTECH V OBLASTI UŽITKOVÝCH VOZIDEL, ELEKTROMOBILŮ A AUTONOMNÍHO ŘÍZENÍ

- Bude spolupracovat na užitkových vozidlech – **městské dodávce vytvořené a vyrobené společností Volkswagen**. Jedná se o užitkové vozy a později 1tunové nákladní dodávky navržené společností Ford, střední pickup Volkswagen postavený na platformě Ford Ranger – od roku 2022.
- Během životního cyklu produktů společnosti očekávají, že vyrobí dohromady až **8 milionů** ze tří užitkových vozidel zahrnutých do obchodního vztahu.
- Ford začne v roce 2023 vyrábět nové **elektrické vozidlo pro Evropu na základě sady nástrojů Modular Electric Drive od Volkswagenu**; by se mohla přiblížit víceletému počtu 600 000 jednotek
- Ford a Volkswagen budou spolupracovat na Argo AI. Což je auto s **autonomním řízením**.

Vztah nezahrnuje křížové vlastnictví mezi společnostmi, očekává se však, že oběma společnostem přinese významnou efektivitu

Globální aliance leteckých [společností](#)

Příklad: Velcí letečtí přepravci vytvořili strategické aliance, které jim umožňují: větší počet „vlastních“ linek bez dodatečných investic, lukrativní věrnostní program i kvalitnější péči o své cestující.

	 STAR ALLIANCE as of December 2014	 oneworld as of January 2015	 SKYTEAM as of January 2015
Founded	1997	1999	2000
Airline members	27	16	20
Countries served	193	155	177
Airports served	1,321	1,007	1,052
Daily departures	More than 18,521	14,296	approximately 16,323
Feet size	4,561	3,428	3,054 mainline fleet (+1,580 from related carriers)
Airport lounges	More than 1,000	Over 600	629
Annual passengers	653,81 million	512.8 million	612 million
Total revenue US\$	177,42 billion	144,424 million	Not available
Number of employees	410,274	389,788	481,691
Number of frequent flyer members	Not available	177 million	199 million

Legální export ?!

Šedý export (gray market exporting) – konflikty v distribučním řetězci. Tržní kanály, které přivezou do země výrobky, jež nejsou určeny pro danou zemi.

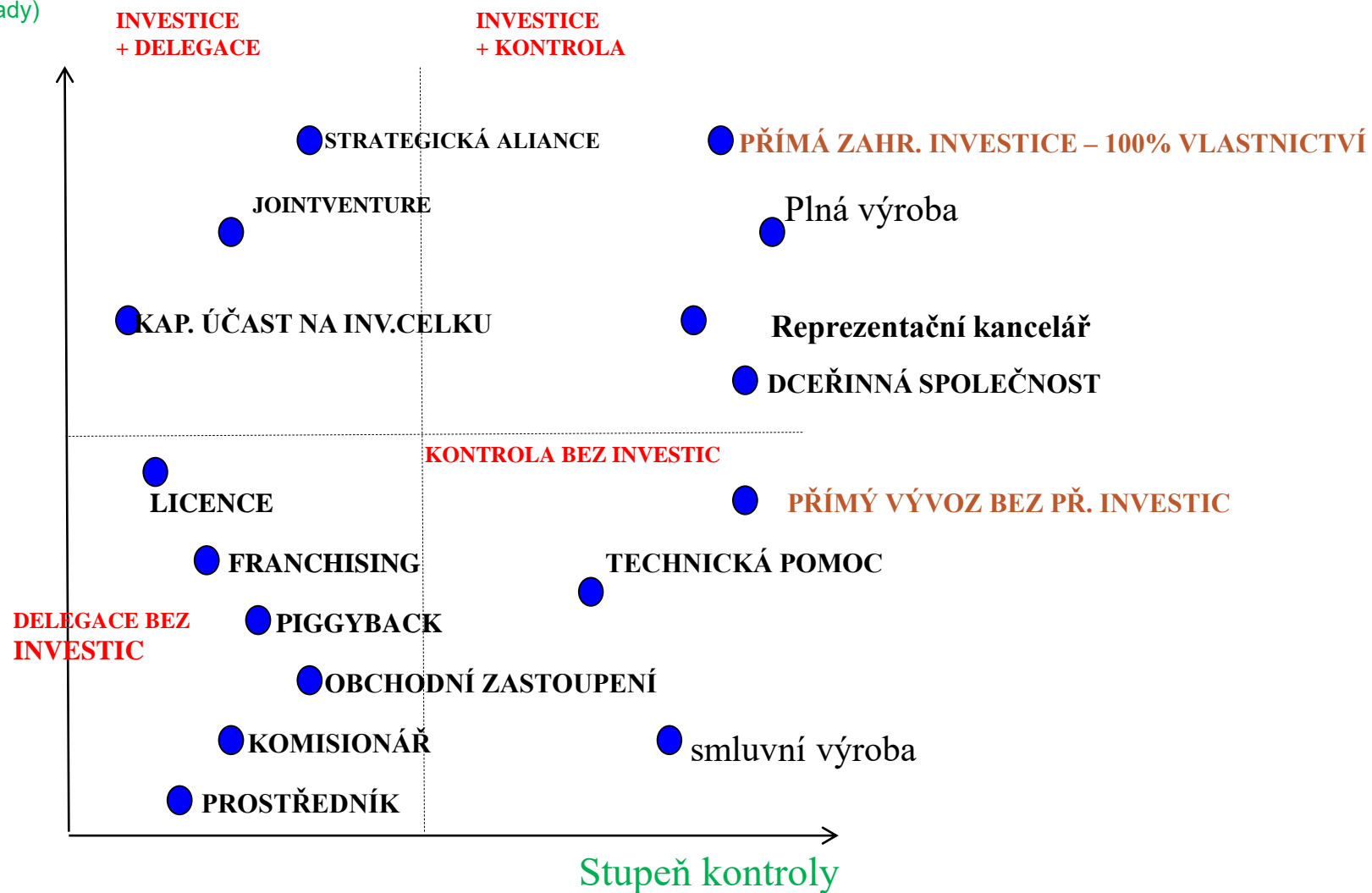
(Odlišná marketingová strategie, legislativní předpisy, technické předpisy...)

Řešení:

- ❖ Stejná cena pro všechny země
- ❖ Rozdíl v ceně na úrovni nákladů na dopravu

Stupeň
Zapojení
(náklady)

Zahraniční manažer a pracovník

Pokud podnik přesouvá své aktivity nebo exportuje, je velký předpoklad, že firma bude muset vyslat do zahraničí vlastní zaměstnance.

Nutno zvážit a zohlednit:

- Důvody k vyslání do zahraničí - proč
- Požadované vlastnosti – motivace, flexibilita, jazyk
- Výběr vhodného pracovníka – interní / externí
- Délka trvání zahraničního pobytu – max. 3 roky
- Ochota jít do zahraničí – zajistit rodinu
- Specifika smlouvy – při návratu zajistit odpovídající pozici

Obchodní metody

Přímá obchodní metoda

- ❑ Přímou obchodní metodu neboli takzvanou „**krátkou cestu na trhu**“ se rozumí přímý vztah mezi **výrobce a spotřebitelem**. Aplikované na **B2B trhu**.
- ❑ Přímý obchodní vztah je vztah, ve kterém není zapojen **zprostředkovatel**.
- ❑ U určitých druhů obchodu, nelze zvolit jiný než **přímý prodej konzumentům**. Jedná se o **zakázky veřejné soutěže** – tendry, kam se potenciální uchazeči musí přihlásit za určitých podmínek a je velmi běžné, že jsou zprostředkovatelské firmy vyloučeny nebo je jejich role omezena pouze na konzultanty.
- ❑ obchodování se zeměmi, které mají **monopol v prodeji některých komodit**
- ❑ U zboží, které je prodáváno do oblasti, kde je již dobře zavedeno a **trh tak nemusí být zpracován prostředníky nebo zástupci**.

Obchodní metody

Nepřímá obchodní metoda

- ❑ Nepřímá obchodní metoda je charakteristická existencí **vyššího počtu uzavřených kupních smluv** a využitím více obchodních mezičlánků: **vývozce – zástupce – dovozce – distributor – velkoobchod – maloobchod**.
- ❑ Při prodeji zboží a služeb se používají „**třetí osoby**“, to jsou **zástupci, nezávislí prostředníci, vlastní zahraniční distributorská nebo zastupitelská síť nebo zahraniční obchodní dovozní firmy**.
- ❑ Do nepřímé obchodní metody patří rovněž **výhradní prodej, výhradní odběr zboží, přednostní prodej a přednostní nákup zboží**.
- ❑ Nepřímá metoda se používá u zboží, které se dále distribuuje do maloobchodní sítě, a u výrobků, které vyžadují **servis a náhradní díly** (SVATOŠ, 2009).

Osobní prodej

Definice: Osobní prodej je způsob prodeje, při kterém se jedna osoba, která je prodejcem, snaží přesvědčit druhou osobu zákazníka o koupi produktu. Jedná se o prodejní metodu, při které prodejce využívá své **dovednosti a schopnosti** ve snaze uskutečnit prodej.

Definice: Osobní prodej je **personální forma komunikace**, kde se osobním kontaktem vytváří přímá zpětná vazba a zároveň flexibilita získávání informací.

Osobní prodej provádí **Obchodník, obchodní zástupce** (Agents, Sales consultants, Sales Representatives, Account Executives, Sales Engineers, District Managers, Marketing Representatives, Account Development Representatives)

Do **náplně práce prodejce** patří především: získávání objednávek od zákazníků, navazování kontaktů, poradenství, instruktáž, prezentace výrobků. Nezbytnou součástí při osobním prodeji je sběr informací o možnostech odbytu, o konkurenci, o vlastní činnosti prodeje.

Osobní prodej jako součást komunikačního mixu

Úkoly Osobního prodeje:

- komunikovat tváří v tvář,
- budování dlouhodobých vztahů s určitými klíčovými klienty,
- cílení na klíčové potenciální zákazníky.

Hlavní úkoly prodejce:

- vyhledávání a posuzování,
- příprava na navázání kontaktu,
- navázání kontaktu,
- diagnostika,
- prezentace a demonstrace (ovlivňování)
- zvládnutí námitek,
- uzavření obchodu,
- péče po uskutečnění prodeje,
- poradenství,
- sledování trhu a konkurence,
- tvorba image

Aplikace osobního prodeje

Osobní prodej je nejvíce využíván při prodeji složitých technologických zařízení a technického příslušenství, které vyžaduje odborné znalosti – **B2B**.

Využívá se hlavně na úrovni **výroby, velkoobchodu a maloobchodu**. Tyto úkoly vyžadují stanovit určitý proces:

- stanovení výše rozpočtu,
- určení cílových trhů,
- určení počtu obchodního personálu,
- výběr a určení doby návštěv,
- jejich četnost podle zákazníků a oblastí.

Vyžaduje se osobní servis, poradenství, pohodlí, společenská atmosféra.

Typy obchodních zástupců

Práce prodejců se liší podle podílů tvůrčí aktivity v procesu prodeje:

- **Doručovatel:** Dopravuje zboží k zákazníkovi. Objednávky jsou přijímány předem administrativou v kanceláři.
- **Příjemce objednávek:** Pracuje v prodejním oddělení, získává objednávky, které samy přijdou. Někdy pracuje ve firemní prodejně. Může nabízet další položky.
- **Tvůrce vztahů:** Jeho úkolem je systematicky budovat dlouhodobý vztah pomocí informací o obchodní nabídce, o nových výrobcích a jejich vlastnostech a o prodejních akcích. Na B2B trzích může trvat získání objednávky dlouhý čas.
- **Prodejní technik:** Zajišťuje prodej s vysokým podílem odborných znalostí, zvládnout musí i komunikační a prodejní dovednosti. Provádí demonstraci zboží, odpovídá na technické dotazy.
- **Tvůrce poptávky:** Nejobtížnější způsob prodeje, zaměřený na nové výrobky a nehmotné produkty - služby. Jsou zatíženy vysokou nákupní nejistotou. Jde o vysoce odbornou činnost. (Mc Muray)

Osobní prodej

Nutné hodnotit **efektivnost** osobního prodeje:

- Zprávy o prodeji
- Prostřednictvím zpětné vazby od zákazníků
- Počet reklamací
- Opakovaní nákupů
- Navázání nebo přerušování obchodních vztahů

Nevýhodou osobního prodeje: nákladovost. Jedná se o zpravidla o nejdražší komunikační nástroj v rámci komunikačního mixu v přepočtu na počet oslovených.

Výhodou osobního prodeje: efektivnost v budování vztahu a předvedení vysvětlení nabídky:

- živý a vzájemný osobní kontakt mezi dvěma nebo více osobami,
- kultivují se všechny druhy vztahů počínaje prostým prodejem až po hluboké přátelské vztahy,
- příležitost naslouchat kupujícímu a určitá povinnost kupujícího vyslechnout sdělení prodávajícího,
- bezprostřední reakce na aktivity druhé strany.

Děkuji za pozornost